

DƏRGİDƏ KİTAB

Günel NATİQ

Ömür

Onunla Milanda tanış olmuşduq. Elə bil hansısa zərurət eyni ölkədən olan iki nəfəri yad şəhərdə təsadüfən bir araya gətirmişdi.

Şəhərdən bir az aralıda kiçik göl var. Adına Ağ göl deyirlər. O, həmin gölün ətrafında var-gəl edirdi. Əslində yalnız siqareti çıxardığı anda diqqətimi çəkdi. Tez ona yaxınlaşıb ingiliscə:

– Burda çəkmək olmaz, – dedim.

– Necə yəni? – soyuq baxışlarla ilk dəfə həmin gün qarşılaşdım.

– Biz Türkiyədən ekologiyanın qorunması layihəsinə qatılmışıq. Bu göl də bizim maraq dairəmizdədir. Bu gün burda tədbir keçirəcəyik.

– Türkiyədən gəlmisiniz? – doğma dildə soruşdu.

Yad ölkədə gözləmədiyim bir məqamda soydaşıma rast gəlmişdim. Şirin duyğu idi...

– Bir azdan tədbir başlayacaq. İstəyirsiniz, qalın. Bəlkə, sizin də deməyə sözlünüz oldu?

Başımızın üstündən uçan təyyarənin uğultusu qalan bütün səsləri eşidilməz etdi, ona görə son sözləri qışqıra-qışqıra dedim. Onun nə deyəcəyinin əhəmiyyəti yox idi, çünki həmin vaxt ətrafımda yellənən ağ bayraqları, gölün yanında çörək qırıntılarını dimdikləyən göyərçinləri, adına əfsanə yaranan Ağ gölü göürdüm və bütün bunların məsumluğu və həzzi bizi bir-birimizə doğmalaşdırırdı. Bir neçə dəqiqənin içində bu ikinəfərlik real və irreal aləmin adamları olmuşduq.

Bu gölün qəribə əfsanəsi var. Belə rəvayət edilir ki, başqa ellərə köç edən qu quşu dəstəsindən ovçu gülləsinin ayırdığı bir dişi quşun hüznü hopub bu əfsanəyə. Deyilənə görə, yarının arxasınca baxıb öz dilində haray qoparan və dəstəni başsız qoya bilmədiyi üçün acı fəryadla yola davam edən dəstə başçısının gözündən düşən bir damladan bu göl yaranıb...

Belə bir ürəkparçalayan hekayəti olan Ağ göl bizim hisslərimizə şahidlik edirdi...

Bir neçə gündən sonra Akın elə Ağ gölün ətrafında mənə evlənmək təklif edəndə hələ də göylərdə süzürdüm. Üstəlik, bizim hekayətimizdə bir məsum qızcığaz da vardı – Ömür.

– Ömürün anasıyla ayrılmışığı, qızım mənimlə birlikdə qalır. Hələlik ona nənəsi baxır, amma onun da öz qayğıları, öz evi var. Bizim isə

hüzurlü ailəyə ehtiyacımız var. Mənim və Ömürün.

Bir az susub:

– Bizi tək buraxma, yaxşı? – dedi.

Bəlkə də, ona görə belə tez-tələsik razılıq verdim: iki tənha adamı tək qoymamaq üçün.

Nikahımızın şahidləri Ağ göl, ağ bayraqlar və ağ göyərçinlər idi.

– Bundan daha məsum toy ola bilməzdi, – mən dedim.

– Hə, – dedi bir az laqeydcəsinə.

Mən onun gözlərində o göl-əfsanənin əksini axtarırdım, onun isə daha vacib işləri vardı.

– Evə zəng vurmaliyam, Ömürdən nigaranam. Toyumuzu başqa vaxt qeyd edərik, yaxşı? – deyə könlümü aldı.

Tez-tələsik “yaxşı” dedim.

***

Mən izmirliyəm. Amma harda olsam, haraya getsəm, gözüm İstanbulun doğma yerlərini axtarır. Bu gözəl şəhərlə birgə gülmək, ağlamaq, onunla bütün hisslərimi bölüşmək istəyirəm. İndi də doğma İstanbulla bir neçə ay əvvələ qədər tanımadığım bir adamla qayıdırdım.

Akının anası sarışın saçlarına dən düşmüş xoş simalı, ortaboylu qadın idi. Anasından uzaq düşən Ömür mehrini ona salmışdı. Qonşuluqda qalan nənənin günü iki ev arasında keçirdi. Atası xaricdə olanda isə uşaq anasının yanında qalmışdı. Qızını görmək üçün səbirsizlənən Akın elə təzəcə Ömürün gələcəyini demişdi ki, qarı döyüldü.

Ağbəniz, qumral saçlı balaca bir qız kanda da tək dayanmışdı. Anası Ömürü qarıya qədər ötürüb getmişdi.

Ömür məni görüb duruxdu. Arxamda Akını görəndə bu qeyri-müəyyən hissənin yerini aşkar qorxu aldı.

– Qızım, gəl bura, – Akın diz üstə çökdü, uşağı qucaqlayıb başını onu kövrək çiyninə qoydu.

– Çox darıxıb, qızını çox sevir, – Akının anasının gözü doldu.

Atasının qucaqladığı uşaq halından çox məmnun görünürdü, sıxıldığını hiss etdim, gözlərində hələ də təlaş və qorxu vardı.

Nənəsi Ömürü əynini dəyişməsi üçün içəri apardı.

Hələ də Ağ gölün bəyaz mələkləri hüzur və səadətdən qulağıma nəğmələr pıçıldayırdı.

– Ağ gölün nəğməsini eşidirsən? – qəfildən Akından soruşdum.

– Yoox... – dalğın-dalğın və təəccüblənmədən dedi, – Ömür hardadı?

– Anan otağına apardı.

– Artıq bu, sənin vəzifəndir, yəqin ki, bilirsən.

– Əlbəttə. Ömür artıq mənim də qızımdı.

– Hə, – Akın dedi. – Siz Ömürlə qaynayıb-qarışın, nahar edin. Mənim bir işim var, həll edib gələcəm.

Yemək hazırlamazdan əvvəl Ömürün otağına baş çəkdim. O, masaya dirsəklənib şəkil çəkirdi. Karadaşın ucunu var gücüylə kağıza basması diqqətimi çəkdi. Arada fısıldayıb, qəribə, uğultulu səs çıxarırdı. Səs getdikcə yüksəlirdi, sanki motorlu maşın sürətlə irəliləyirdi. Elə bil qızcıqazın emosiyalarını bu səs idarə edir, nişə-yoxuşa sürükləyirdi. Amma özü bunun fərqlində deyildi.

– Ömür yuxuda qorxub, – nənəsi üzrxahlıq edirmiş kimi yavaşca mənə dedi, – psixoloqa apardıq, dedi ki, qorxunun təsirindəndir, belə qəribə səslər çıxaranda sərt reaksiya verməyin, bunu ona irad tutmayın, öz-özünə keçib gedəcək.

Mən anlayışla başımı tərpətdim.

Nənəsi gedəndə Ömürün gözləri yol çəkdi, amma ağlamadı. Mətbəxdə süfrə açıb Ömürü çağırdım. Səs vermədi. Qonaq otağına girəndə Ömür səs salıb divi yuxudan oyatmaqdan qorxan uşaq kimi səssizcə otururdu. Yanında əyləşdim. Başını qaldıraraq “anam gələcək?” deyərək soruşdu. “Gələcək, – dedim, – həftəsonu”. Anasıyla Ömür həftəsonları görüşürdü. Akın xaricdə olanda bir neçə günlüyə anasının yanında qalan Ömür onun sevgi və şəfqətindən doymamışdı. Təbii ki, indi özünü tənha hiss edirdi.

“Nənəngilə gedək”, – dedi. Nənənin gərdərkən “Artıq uşağı özünüzlə alışıdırın, ikidə bir mənim yanıma gəlməsin”, – deyərək tapşırıldığını xatırladım. Qayınanam qızı və kürəkəniylə birlikdə yaşayırdı. Tez-tez Ömürün onlara gətməsi kürəkənin ürəyincə olmurdu, dincliyi pozulurdu. “Nənəngilə getsək, atan qayıdanda bizi tapmayıb kədərlənər”, – dedim.

Ömürün sevdiyi yeməklərdən bişirdim. “Sən kartof qızartmasını çox sevirsən, elə deyilmi?”, – deyərək soruşdum. Başını tərpətdi. Amma qabağındakı xörəyə əzabla baxdı. (Daha sonra anladım ki, psixoloji travma alan adam iştahadan kəsilir. O da ki kiçik uşaq ola). Yeməsi üçün daha təkid etmədim. Təslim olduğumu görüb sevindi, dinməzəcə kətildən düşüb qonaq otağına getdi.

***

Mətbəx stolunun arxasında oturub fikrə getdim. Mənim istədiyim bu idi mi? Həyat haqqında dumanlı təsəvvürlərim vardı. Elə bil ömrü boyu çəlləkdə, öz aləmində yaşamışdım. Xoşbəxtlik haqqında da konkret təsəvvürüm yox idi. Bir də ki, niyə mən elə düşünürdüm ki, mütləq xoşbəxt olmalıyam? Bir az düşünüb bu qənaətə gəldim ki, xoşbəxtlik çox mücərrəd məfhumdur və yəqin ki, xoşbəxt olanda da bunun məhz xoşbəxtlik olduğunu anlamayaçağam... Düşüncələrdən məni Akının gəlişi ayırdı.

İçəri girər-girməz “Ömür hanı?” – deyib bağıraraq adama onu ilk dəfə görürmüş kimi baxdım. Bəlkə də, içkili olduğundan mənə fərqli göründü. “Ömür otaqdadı”, dedim sakitcə. Divanda ayaqlarını bir-birinə yapışdırıb gərgin halda oturmuş qızcıqaz atasını görəndə duruxdu.

– Ömür, gəl bura! – Akın əmr elədi.

Ömür tərpənmədi.

– Sənə nə dedim? Demədimmi, gəl bura! – Akının hirsindən üzü ağappaq ağarmışdı.

Ömür yerində donub qalmışdı.

– Bax, axırıncı dəfə deyirəm, əgər gəlməsən, cəzan ağır olacaq.

Ömür tərəddüdlə bir addım atdı. Mən gülümsəməyə çalışaraq Ömürə baxırdım, elə bil yaxına gələrkən qorxulu bir şeyin baş verməyəcəyinə onu inandırmaq istəyirdim.

Ömür yaxına gəldi.

– Üzumdən öp, – Akın üzünü qızına tərəf tutdu.

Ömür üzünü atasının üzünə yaxınlaşdırdı, amma dodaqlarını bir-birinə sıxaraq eləcə durdu.

– Sənə nə dedim? Atanın üzündən öp!

Ömür dodaqlarını xəfifcə atasının üzünə toxundurdu.

– Bax, bu Ajdadı, – Akın məni göstərdi, – artıq sənin anan o olacaq.

Uşaq mənə baxdı. Mən gülümsədim. Amma Ömürün içimi dələn soyuq baxışları gülüşümü pərt elədi.

– Bax, əgər onun sözündən çıxsan, sənə cəza verib iynə vuracaq. – qəfildən Akın dedi. Bu sözün işə yaramayacağını, əksinə, fəsadları ola biləcəyini, yəqin, düşünməmişdi.

Ömürün gözü doldu.

– Mən onsuz da anama gedəcəyəm, – dedi, – burda qalmayacam.

Akının gözlərinə yenə şeytanlar girdi, qan çanağına döndü:

– Məgər özbaşınasan? Ananı ancaq həftəsonlarında görə biləcəyini unutmusan?

– Mən anamı istəyirəm. O mənə yaxşı baxır, acıqlanmır, onun evində balaca it də var.

Sonra sanki atasını yola gətirməyə çalışaraq:

– Axı o it balacadı, onun qayğısına qalmaq, böyütmək lazımdır... Ata, olar, mən anama gedim?

– Ömür! – Akın səsini bir az da qaldırdı, – Sənin evin buradı. İndi isə otağına get! Səni görəndə başım ağrıyır. Nanəcib uşaq!

Ömür yerindən tərpənmədi.

– Sənə nə dedim? Rədd ol!

Təhqir olunmuş kimi görünən bu balaca adam otağın ortasında durub öz kiçik qürurunu hara qoyacağını bilmirdi. Mən özümü itirmişdim. Gördüklərimi, eşitdiklərimi hara yozacağımı bilmirdim. Bayaqdan hay-küy qoparan adam indi heç nə olmamış kimi pultu əlinə alıb televizorun kanallarını dəyişirdi. Yavaşca Ömürə toxundum, balaca vücudunun titrədiyini hiss etdim. Əlindən tutub otağına apardım. Xaricdən alıb sürpriz kimi saxladığımız oyuncaqları ona göstərdim.

– İstəmirəm, – deyib əlimi itələdi.

– Məni istəmirsən?

– Hə, sən mənə iynə vuracaqsan!

– Yox, yox, mənim iynəm yoxdu ki. İstəyirsən, çantama da baxaq. Baxaq?

– Sən doktor deyilsən?

– Yox. Mən sənə, sadəcə, dostun olmaq istəyirəm. Biz dost ola bilərik?

– Bəs atam?

– Atan da dostumuz olsun, istəyirsən?

– İstəmirəm! Atamı da, səni də istəmirəm!

Ömür yerində uzanıb yorğanı üstünə çəkdi. Hələ də otaqda olduğumu görüb o biri böyrü üstə çevrildi.

Bütün gecəni ürəyimdə Akınla danışdım, Ömürlə belə amansız rəftarına görə onu qınadım, tənbeh etdim, səhərə yaxın, nəhayət, onu bağışlayıb yuxuya getdim.

Səhər yuxudan duranda Akınla dünənki gün haqqında danışmaq istədim, amma o, Ömürün adını eşidər-eşitməz sözümü kəsib onun harda olduğunu soruşdu.

– Ömür yuxudan durub, mətbəxdədi, səhər yeməyini hazırladım.

İkimiz də nə illah etdiksə, Ömürə bir tikə yedirə bilmədik. “Mən anamın yanında yeyəcəyəm”, deyib ağladı.

– Bəlkə, anasına zəng edək, – Akını işə yola salanda yavaşca dedim.

– Nə oldu, yoxsa bezdin uşaqdan?

– Nə danışsın?

– Onda analıq vəzifəni icra elə, lazım gəlsə, amansız ol, qışqır üstünə, yoxsa ərköylük edəcək.

– Üstünə qışqırsam, onu istəmədiyimi düşünəcək. Necə olsa, doğma anası deyiləm.

– Sən axı bütün bunları əvvəlcədən gözə almışdın, elə deyil?

Susdum. Əslində haqlıydı, “ögey ana” statusunu əvvəlcədən gözə alıb bu evə gəlmişdim. Bunu anlamamış deyildim. Amma öz maraqlarımdan deyil, bu evin və bu evin adamlarının maraqlarından yol almalıydım. Nə edəcəkdimsə, artıq “mənim üçün”, “onun üçün” deyil, “bizim üçün” edəcəkdim.

Akın gedəndən sonra susqun oturmuş Ömürə:

– Gəl oyun oynayaq, – dedim.

İnamsızca mənə baxdı.

– Sən mənə iynə vurmayacaqsan?

– Əlbəttə, yox. Biz axı dostuq. Hə, oynayaq?

– Nə oyunu?

– Məsələn, evcik-evcik, – deyə təklif etdim.

– Axı böyük evcik-evcik oynamır, – Ömür təəccübləndi.

– Amma hər böyük, heç olmasa, ömründə bircə dəfə uşaq olub oyun oynamaq istəyir.

Hələ də düşüncəli-düşüncəli mənə baxan
Ömürə:

– Hə, oynayaq? – dedim.

– Onda nənəmin rəngbərəng yastıqlarını da
gətirib yerə düzək, nənəm onları mənim
donlarımdan tikib!

– Düzək.

– Evciyimiz stolun altında olsun?

– Olsun!

Stolun altına yastıqları düzdük, aradan
pərdə asdıq. İnandırıcı olsun deyə, Ömür
nənəsinin uzun ətəyini də geyindi, yaylığını
örtdü. Onun gülməli qiyafəsini görəndə
gülməkdən özümü saxlaya bilmədim. O özü də
əlini ağzına tutub uğundu.

Evcik-ecik oynayandan sonra onu bir azca
yeməyə razı sala bildim. Nahardan sonra parka
gedəcəyimizi də söylədim. Ömür bu xəbərə elə
sevindi ki, həmişə yeməkdən boyun qaçırdığı
zeytunlardan bir neçəsini də bir göz qırpımında
yedi.

Parkda Ömür bir yelləncəkdən düşüb, o
birisinə qaçırdı. Mən də skamyada oturub onun
yıxılacağından, əziləcəyindən qorxaraq hər
hərəkətini təlaşla izləyirdim.

Ömürün yaxşı ovqatda olması məni xoşbəxt
etmişdi. Gizli-gizli özünü bəlli edən fərəh hissini
duyurdum. Yaxınlıqdakı suyu sovrulmuş hovuz
nədənsə bir məqamda mənə Milandakı Ağ gölü
xatırlatdı. O göl ki, onun yanında Akınla bir-bir-
imizi sevəcəyimizə söz vermişdik.

Qonşu qadın o əsnada gəldi. Onu bir neçə
dəfə blokumuzda görmüşdüm, salamlaşib
keçmişdim. Akınla yanaşı gələndə isə gözlərini
qaçırmışdı.

Yanımda əyləşdi.

– Siz Ömürün təzə anasisiz?

Cavab verməyimi gözləmədən:

– Qonşular dedi ki, Akın ikinci dəfə evlənib,
– dedi. – Xeyirlisi olsun, nə deyək. Amma siz barı
incitməyin bu tifili.

Qadın nəyə eyham vururdu? Anlamadım.
Mənim lal baxışlarımı, yəqin, saymamazlıq kimi
qəbul etdi. Dediklərinin təsirini artırmaq üçün
Ömürə tərəf baxıb başını buladı. İndi də eyni
sözləri hərəkətləriylə, mimikalarıyla deyirdi.

– Ay xala, axı Ömürlə kim pis davranıb?

– Atasının ona necə əziyyət etdiyini guya
bilmirsən? – qadın mənə tərs-tərs baxdı.

Bilmədiyimi demək istədim, amma dünənki
günü xatırlayıb susdum. Deməli, hardasa
günahkar idim. Kaş ki, dünən düşüncələrimdə
ona bəraət verməyəydim... Bəlkə, onda bu
qadının qarşısında özümü belə alçalmış hiss
etməzdim... Amma belə vaxtlarda deyilməsi
lazım olan sözləri dedim:

– Akın Ömürü çox sevir, onu anasından
almaq üçün çox çarpışıb.

– Kaş ki, uşağı anasından ayırmayırdı...

Sonra mənə gözucu baxıb:

– Kaş ki, o qadın getməyəydi, – dedi.

Əslində bu haqda düşünmüşdüm. Qadın
evdən gedibse, deməli, səbəb vardı. Səbəb varsa,
deməli, günahkar, ya da günahkarlar vardı... Mən
ərimin günahkar olma ehtimalını görməzdən
gəlmişdim. Qadın kişinin günahlarını onu
sevməklə yuyacağını düşünür. Bəlkə, mən özüm
də fərqiində olmadan buna ümid etmişdim.
Amma yenə deməli olduğum sözləri dedim. Yəni
belə situasiyalarda insanı vəziyyətdən çıxaran,
ona bəraət qazandıran sözləri...

– Kaş ki, o qadın evində qalıb yuvasına və
uşağına sahib çıxaydı...

Bunu deyəndə qadına tərəf baxmadım; onun
gözlərindəki nifrətə tuş gələcəyimdən çox
qorxurdum. Ən azı, ehtimal etdiyim cavabları
eşitməkdən qorxduğum qədər...

– Getməyib ərinin onu döyüb öldürməyini
gözləməliydi? – qadın səsini qaldırdı, – Bu ölkədə
hər il neçə qadının qətlə yetirildiyindən xəbərin
varmı? Sən bu ölkədə yaşamırsanmı? Yoxsa sən
də bəziləri kimi qulaqlarını bəd xəbərə
bağlamısan?

Cavab vermədiyimi görüb əlini yellədi. Yəqin
ki, söylədiklərinin mənim vecimə olmadığını
düşünürdü. Sonra nə fikirləşdisə, təzədən üzünü
mənə tutdu:

– Yanlış anlama, səni suçlamıram. Akın da
pis oğlan deyil, amma içəndə gözü heç nə
görmür, dağıdır, tökür. Ömürün başına gələnlərdən,
yəqin ki, xəbərin var. O həngamələrdən sonra ağır
travma alıb tifil. Durduğu yerdə çığırdığının
neçə dəfə şahidi olmuşuq. Deyilənə görə, psixoloqa
gedəndən sonra düzəlibmiş.

Amma çətin ki, bu travmadan sonra tamam-kamal sağala. Heç ağlım kəsmir.

Qadın bunu deyib yenə Ömürə tərəf baxdı. Bu əsnada uşaqlardan biri sürüşkənin təpəsinə çıxmış Ömürü itələdi, qız səndələdi. Tez özümü irəli atdım. Ömür yüngülcə sürüşkənin kənarına toxunmuşdu, tez qalxıb papağını düzəltdi və mənə baxıb gülümsədi. Yəni “Qorxma, hər şey yaxşıdır”. Yenidən skamyada oturdum.

– Belə-belə işlər,-qadın dedi. – Yəqin ki, bunlar sənin üçün yenilik olmadı, yəqin ki, bütün bunları biliridin.

Başımı “yox” mənasında tərپətdim. Qadın heyrətləndi:

– Bəs niyə?..

Eləcə susdum. Milandakı əfsanəvi göldən, qu quşlarının faciəvi ayrılığından, Akını gördüyüm an başımızın üstüylə uçan ağ təyyarədən, ağ göyərçinlərdən, ağ bayraqların hüzurlu şəkildə dalğalanmağından və bütün bunların mənim ruh halıma təsirindən danışsam, anlamazdı ki.

Parkdan evə gələndə yol boyu qızcığazı qorumalı olduğumu düşünürdüm. Mənim həyatım bəşəriyyət üçün guya hansı mənə kəsb edirdi ki?! Balaca bir adamı qorumaq, bəlkə, mənim həyatda edəcəyim ən böyük iş olacaqdı?

Park gəzintisi Ömürün kefini durultmuşdu. Mən ev işləriylə məşğul olanda o da mikrofonu əlinə alıb yan-yörəmdə fırlanır, mahnı oxuyurdu.

Axşam Akının buz kimi soyuq gözlərinə baxıb ürpərdim. Parkda eşitdiklərimi ona deməməyə qərar vermişdim. Onsuz da bu heç nəyi dəyişməyəcəkdi, ən qorxunc yalanın da öz həqiqəti vardı. Akının da israrla öz həqiqətini qoruyacağına əmin idim.

Ömürü qorumalıydım, amma necə? Ağ göl əfsanəsinə inanan bir adam, balaca qızcığazı real dünyanın dəhşətindən necə qoruya bilərdi ki?

Şam yeməyində öz içinin dağıntıları arasında eşələnən üç adam vardı. Mən üstünlüyü ikimizdən də önəmli olan balaca adama- Ömürə verərdim.

Ömür yenə yeməkdən imtina edirdi.

Akın əvvəlcə onu dilə tutmağa çalışdı, sonra isə nəticə vermədiyini görüb qəzəbləndi.

– Dediymi eşitmirsən? Sən necə ədəbsiz uşaqsan? Rədd ol, gözüm səni görməsin.

Ömür duruxdu. Ağlamaq istədi. Amma yaşına və kiçik vücuduna uyuşmayan böyük iradəylə göz yaşlarına üstün gəldi. Kətildən düşüb otağına getdi.

Yeməkdən sonra Akın qonaq otağına keçib televizorun qabağında yerini rahatladı. Mən də Ömürün otağına getdim. Güllü-güllü odeyal salınmış kiçik çarpayısının üstündə ayaqlarını bir-birinə yapışdırıb otururdu. Məni görcək:

– Mən anamı istəyirəm, – dedi. – Onun evində balaca it də var.

– Biz də pişik alarıq. Sən axı pişikləri də sevirsən, deyilmi?

– Sevirəm! Pişik almamıza atam icazə verər?

– Əlbəttə.

Akına evə pişik almaq istədiyimizi deyəndə “Əgər Ömür bundan xoşbəxt olacaqsız, alaq”, – dedi. Özümlə bağlı bir xəbəri də, hər ehtimala qarşı, ona dedim. İtaliyadan yeni layihədə iştirak etmək üçün təklif gəldiyini söylədim. Qaşları çatıldı, “İzn vermirəm”, – dedi. “Onsuz da mən də getmək istəmirəm”, – dedim. “Yaşasın, Ajda bizimlədir” deyə sevindi. Əslində hər zaman müstəqil fikirli olmuşdum, doğmaca ərim də mənə səfərə çıxmağı qadağan edə bilməzdi. Amma Ömürü bir müddətlik də olsa, nəzarətsiz qoymaq istəmirdim.

***

Evimizə aldığımız pişik yumağa oxşayan balaca bir canlı idi. Muncuq gözləri, balaca başıyla uyğunlaşmayan uzun bıqları, dovşan qulaqlarına oxşar uzun, dik qulaqları vardı. Məzəli olduğu qədər də tərs idi. Divanın dalına girib gizlənir, saatlarla ordan çıxmırdı. Ömürlə ona tələ qururduq. İçində yemək olan qabı divanın yanına qoyur, balacanın uzun qulaqları divanın arxasından görünən kimi cəld qabı bir az uzağa çəkirdik. Elə ki öz sevimli yuvasından uzaqlaşırı, tez alırdıq başının üstünü. Pişik səhvə yol verdiyini anlayıb təzə yuva axtarışına çıxırdı, başlayırdı sağa-sola qaçmağa. Ömür də haray-həşirlə onun dalınca düşürdü. Bu iki sevimli canlının bir-birini qovmalarına baxıb gülürdüm, sonra mən də onlara qoşulurdum. Yalandan səsküylə salıb ortalıq bir az da qızıqdırırdım. Yazıq pişiyin az qalırdı bağı yarıla. Nə biləydi ki, biz

ikimiz də (Ömür və mən) tənhalığımızı götürüb ona pənah gətirmişik.

Bir neçə gündən sonra pişik bizə alışdı, daha divanın dalında gizlənmirdi. Bizə lap yaxın gəlir, bığlarıyla toxunaraq əllərimizi qoxlayırdı. Sığallamaq istəyəndə tez başını çevirib guya bizi dişləyir, əslində isə oynamaq istəyini bildirirdi. Ömür əlini çəkib qışqırır, pişik bir az “vəcdə gəlib” iti dişlərini göstərməyə davam edirdi. Ömür əlini əlinə vurub şaqqanaq çəkir, pişik miy-oldayaraq əlimizi ağzına almağa cəhd edir, mən isə bu hay-həşirə baxıb gülürdüm.

Pişik gələndən sonra Ömürün iştahı açılmışdı, çox vaxt təzə dostuyla birgə yeyirdilər. Mən “Bir loxma sən, bir loxma o” – deyə təklif edəndən sonra Ömürlə pişiyin birlikdə nahar qardaşlığı başlamışdı. Ömür öz loxmasını yeyib qurtarana qədər pişik öz loxmasını çoxdan udub Ömürün əlinə baxır, ağzını marçıldadırdı. Ömür qəhqəhə çəkib əlindəki tikələri ona acıq vermiş kimi göstərib tez ağzına dürtüşdürür, onun intizarını artırırdı. Pişik gözləməkdən tənqə gəlib növbəti tikəni ələ keçirmək üçün özünü Ömürün üstünə atırdı. Ömür guya diksinir, özünü qorxmuş kimi göstərir, sonra isə yenidən uğunurdu. Hərdən gəlib mənə sarılırdı, pişik də gəlib Ömürün qucağında otururdu. Belə vaxtlarda üçümüzün birlikdə necə xoşbəxt olduğumuzu düşünürdüm.

Axşam şam yeməyi vaxtı Akın pişiyin bizim yanımızda hərlənməsinə icazə vermirdi. Pişiyi itələyəcəyindən, ya hər hansı ziyan verəcəyindən qorxaraq onu eyvana salırdıq. Amma Akının qəzəbindən, deyəsən, bircə o qorxmurdu. Qapını taqqıldadı, təcili açmağımızı “tələb edirdi”. Akın gözlərini qaldırıb ondan gizli iş qarışdırdığımızı eyham vuran nəzərlərlə bizə baxırdı. Biz isə başımızı aşağı salıb yeməklə məşğul olurduq. Hərdən sükutu Ömürün pıqqıldaması pozurdu; şüşəyə burnunu yapışdırıb maraqla bizə baxan pişiyimizin görkəmi, doğrudan, çox məzəli idi.

Bir axşam şam yeməyindən sonra Ömür pişiyi götürüb otağına çəkildi. Getməzdən qabaq atasından xəlvət mənə “gəl” deyə işarə elədi. Dəcəl uşaq kimi gözlərim parıldadı. Bütün bunların Akının nəzərindən yayınmadığının fərqi varanda tez başımı aşağı salıb qab-qacağı yığışdırmaqla məşğul oldum.

– Ömür pişiyi məndən çox sevir, – Akın sükutu pozdu.

– Sən zarafat edirsən? – mən güldüm.

– Zarafat edəcək halım və vaxtım yoxdur, – sərt səs tonuyla dedi. Gör nə deyirəm, pişiyi bu evdən rədd etmək lazımdı.

– Nəyə görə?

– Həm tükləri tükülür, həm də balaca uşaqlara ziyarı var. Allergiya verir..

– Tüklərini hər gün darayırıq, Ömürün isə pişiyə allergiyası yoxdur. O, çox xoşbəxt, məgər görmürsən?

– Mən bu evdə pişik-filan istəmirəm, vəssalam.

– Axı sən özün icazə vermişdin, tək üzü gülsün, demişdin...

– İndi istəmirəm. Sabah işə gedəndə aparıb birinə verəcəm, nə çox heyvan sevən...

***

Ömürə pişiyin evdən gedəcəyini deyəndə ağladı. Onu ovudaraq dedim ki, indi ata əsəbidi, bir az vaxt keçsin, yenidən geri gətirmək üçün dilə tutacam. Ömür bir az inandı, amma onun üçün çox darıxacağını söylədi. Həmin gün pişiyin onun yatağında yatmasına icazə verdim, yuxuya gedəndən sonra balaca canlı əzilməsin deyə, onu ehmalca Ömürün qucağından götürdüm, öz yerinə-səbətə apararkən özümü saxlaya bilməyib ağladım.

Səhər Akın pişiyi elə səbətdəcə apardı.

Ömür səhər yeməyini səssizcə yedi, sonra qonaq otağına çəkilib yastığı qucaqlayaraq gözünü boşluğa dikdi. Ona dedim ki, pişiyimiz qayıdana qədər həyətdəki pişiklərlə oynaya bilərik. Ömür tez qaçıb paltosunu geyindi, birlikdə həyətdə düşdük. Yaxınlıqdakı mağazadan pişik yeməyi alıb həyətdəki quyruqlu dostlarımızı payladıq. Ömür onların yeməsinə maraqla tamaşa edir, hərdən də gəlib mənim boynumu qucaqlayır, bir-birini itələyib yeməklərin hamısına sahib çıxmaq istəyən balacaları göstərib gülürdü.

Axşamlar Ömürün otağına çəkilib ya rəsm çəkir, ya da sulu boya ilə ağ şəkilləri rəngləyirdik. Ömür rəngləri qarışdırır, göy üzünü qırmızı rəngə boyayırdı. Qəribə rəng duyumu vardı.

Bəlkə də, göy üzünü onun üçün mavi rəngdə deyildi, kim bilir... Şəkilləri elə ciddi-cəhdlə rəngləyirdi ki, kənardan baxan çox ciddi işlər gördüyünü sanardı.

Ömür artıq təkid gözləmədən səhər yeməyini yeyir, südünü içir, televizorun qabağına keçib cizgi filminə baxır, mən qabları yuyandan sonra isə birlikdə həyətdə çıxırdıq. Bir dəfə həyətdə velosiped sürən uşaqlara maraqla baxdığımı görüb ondan velosiped sürmək istəyib-istəmədiyini soruşdum. Bir neçə ay əvvəl velosipeddən yıxılandan sonra atasının ona velosiped sürməyi yasaq etdiyini dedi. Mən etiraz edib "Yıxılandan sonra durmaq və yenidən başlamaq üçün həmişə şansımız var", – dedim.

Beləcə, velosipedli gəzintilərimiz başladı.

***

Ömür gözlədiyimdən də cəsarətli çıxmışdı. Əvvəl velosipedi müəyyən bir yerə qədər sürməsi üçün yer müəyyənləşdirmişdik. Ömür onu gözlədiyim yerə qədər qorxmadan velosipedi sürdü, sonra isə düz qucağıma düşdü. Bir dəfə isə yüngülcə yıxıldı, mən qorxub Ömürün yanına qaçanda yanımdan keçən bir yaşlı kişi məni sakitləşdirdi:

– Qorxma, anası, uşaqlar yıxıla-yıxıla böyüyər.

Ömür mənə baxıb gülümsədi. Qərar vermişdi ki, daha anasının yanına əvvəlki kimi tez-tez getməyəcək:

– Artıq mənim öz evim var. Biz artıq bir ailəyik, deyilmi?

Mən başımı tərpətdirdim. Bəlkə, mənim xoşbəxtliyim, doğrudan, bu üç adamın dağın-tağının içindən tapıb bərpa etdiyim bu kiçik şey idi?

Ömür daha şəkil çəkəndə, ya oyuncaqlarla oynayanda diqqətini cəmləmək üçün hər zaman etdiyini etməirdi, yəni o uğultulu səsi çıxarmırdı. Ya da bunu edən kimi özü fərqi nə varır, tez dönüb mənə baxırdı. Bunun fərqi nə olması belə, artıq irəliləmiş idi.

Akın da bunun fərqi nəydi. Amma qəribədir ki, o bundan xoşbəxt olmurdu, hətta əksinə, Ömür mənə bağlandıqca o bizim ikimizdən də sürətlə uzaqlaşdı.

Bir dəfə Ömürü yatırıb gələndən sonra dedi:

– Sən bilirsən, Ömür mənim üçün çox önəmlidir.

– Bilirəm.

– Amma o mənə qarşı çox dəyişib...

– Yəni necə olub ki?

– Məni artıq sevmir. Halbuki məni əvvəllər çox sevərdi. Elə bil kimsə onu mənə qarşı yönəlmişdir. Kimsə "Atanı sevmə" deyir.

Ömürü ilk dəfə gördüyüm günü xatırladım. Onun Akına təlaşla baxmasını, bu balaca, köməksiz adamı qucaqlayıb "Onu xilas etməliyəm" deyə düşündüyümü...

– Nə fikirləşirsən? – Akın şübhəylə soruşdu.

– Mən bu evə gələndə Ömür çox xoşbəxt deyildi.

– Yox, biz ikimiz xoşbəxt idik. Mən və Ömür... Mənə "atacan" deyib boynuma sarıldılar. İndi mənə nifrət edir.

Mən dodaqlarımı bir-birinə sıxdım. Ağlamamaq üçün böyük iradə və dözümlü göstərən kiçik Ömürdən öyrənəcəyim çox şey vardı.

O biri otağa keçdim. Ömür yatırdı. Yanında uzanıb onu bərk-bərk qucaqladım. Yuxulu-yuxulu "Sabah pişiklərə yemək verəcəyik, hə?" deyə soruşdu.

– Hə, – dedim.

***

Səhər Akın bildirdi ki, Ömür anasının yanına gedəcək.

– Amma Ömürlə planlarımız vardı, rəsm sərəgisinə gedəcək, sonra isə pişiklərə yemək verəcəkdik.

– Yox, o bu gün anasının yanına getməlidir.

– Ajda abla, pişiklərə de ki, Ömür anasına getdi, amma tez gələcək, yaxşımı? – qırmızı paltonunu həvəssiz-həvəssiz əyninə keçirən Ömür nigarançılıqla dedi.

– Yaxşı, – dedim. – Biz hamımız səni gözləyəcəyik.

Ömür gəlib dizlərimi qucaqladı. Akının hövsələsi daraldı, Ömürün əlindən dartıb apardı.

İki gün Ömürsüz keçdi. Ev işləri görərkən ara-sıra Ömürün sözlərini xatırlayıb gülürdüm.

Arada otağına keçir, oyuncaqlarına baxır, ürəyimdən onları ortalığa töküüb oynamaq keçirdi.

Ömürə söz verdiyim kimi, pişiklərin yeməyini verməyi unutmadım. Həyatə düşüb birini yanıma çağırıdım, o biri pişiklər də qaçıb gəldi. Bir-birləriylə didişir, hər biri yeməyə ancaq özü sahib çıxmaq istəyirdi.

Pillələri çıxanda İstanbulla bağlı kədərli bir mahnının sədaları gəlirdi. Elə bil ruh halımdan xəbər tutub mənimlə kədər bölüşmək üçün gəlib qulağıma dolmuşdu.

Dəhlizdəki asılıqanda Ömürün qırmızı paltosunu görüb sevindim: "Ömür gəlib!"

İçəridə məni Akın qarşıladı.

– Ömür öz otağındadı, səninlə bir məsələ barədə danışmalıyıq.

Görəsən, nə baş vermişdi? Əslində qonşu qadının dediklərindən sonra hər an partlayış ola biləcəyindən qorxaraq ehtiyatlı davranırdım, hərçənd bir-iki kiçik mübahisədən başqa elə bir ciddi hadisə olmamışdı. Bəlkə də, Ömürlə başımı qatdığım üçün ətrafda baş verənləri görmürdüm.

Akın gözlərini məndən yayındıraraq:

– Ömür anasına səndən gileylənib, – dedi. – Sənin onu döydüyünü deyib. Sən ona əl qaldırmısan?

– Dəli olmusan? Heç vaxt! Mən Ömürə əl qaldıra bilərəm?

Qapıda Ömürün balaca vücudu göründü. Məni görüb gülümsədi.

– Qoy Ömür özü desin, – mən dedim.

– Ömür, gəl bura. Ajda abla səni vurub, eləmi? – Akın saxta anlayışla soruşdu.

Ömür başını tərəddüdlə buladı.

– Səndən soruşuram, Ömür, Ajda abla səni vurub, eləmi? – Akın bağırırdı.

Ömür atasından gözlərini çəkmədən başını tərətədi.

– Görürsən? O səni istəmir. Ömür səni is-təmir! – Akın hecalara bölərək dedi və üzünü Ömürə tutdu:

– Ömür, qızım, istəmirsən Ajdanı, deyilmi?

– Yox, – Ömür dedi və ağladı.

– Canım qızım, mən sənənin yanındayam, mən səni tək qoymaram, – Akın dedi və Ömürü qucaqladı.

Ömür tələyə düşmüş quş kimi atasının qucağında çırpınırdı.

Daha bu mənzərəyə baxa bilmədim. Telefonla təyyarəyə bilet sifariş vermək üçün otağıma getdim. Ömürün çığırtılarını və Akının bağırmasını eşitməmək üçün qapını bərk-bərk örtüb arxasına söykəndim. Bir müddət İtaliyada qalacaqdım. Sonra nə bilmək olar, bəlkə, yenidən vətənə döndüm. Amma artıq içimdə əfsanəvi gölün ağ mələkləri olmayacaqdı...

Bir azdan koridorda tanış addım səslərini eşitdim.

– Ajda, mən sənəni onu döymədiyini bilirəm.

– Akının səsi quyunun dibindən gəlirdi, elə bil bunları söyləmək üçün özünə təzyiq edirdi, – Çünki sən buna qadir deyilsən, sən yaxşı qızsan. Mən isə çox qorxulu adamam, içəndə özümü bilmirəm, məni qıcıqlandıran hər şeyi dağıdıb məhv etmək istəyirəm. Bir tək sənə əl qaldıra bilmədim, bəlkə, ona görə ki, sən çox anlayışlı idin. Amma Ömür də mənim üçün çox dəyərlidir, mən onu göz görə-görə itirə bilmərəm. Qızıma yaxın olan hər şey məni qorxudur. Mən özümü, səni və Ömürü sənənin onu döydüyünə inandırmaq istədim... Axmaqca bir plandı, deyilmi?

– ....

– Mən ən çətin vaxtlarımda Ömürə tutunub yaşamışam... İndi isə sən gəldin, siz ikiniz birlikdə elə xoşbəxtsiniz ki. Mən indi özümü daha tənha hiss edirəm.

Bu adam təkliyi özü seçmişdi, doğrudanmı, bunu anlamırdı?

İçəridən Ömürün artıq yadırgadığını sandığım uğultulu səsi gəlirdi.

– Bilirəm, mən zalım adamam, – mən qapıdan çıxanda Akın dedi.

Pillələri tələsik düşdüm. Burdan tez qaçıb uzaqlaşmaq istəyirdim. İndi gücüm ancaq özümü xilas etməyə yetərdi...